

Topologia Algebraica

Curs 2025–2026

Llista 7: Homologia persistent

1. Demostreu que, si P és un núvol de punts i $\varepsilon > 0$, llavors $C_\varepsilon(P) \subseteq R_\varepsilon(P) \subseteq C_{\varepsilon\sqrt{2}}(P)$, on C denota el complex de Čech i R denota el complex de Vietoris–Rips.
2. Dibuixeu un codi de barres i corbes de Betti per als mòduls de persistència de Čech i de Vietoris–Rips d'un conjunt de punts de $\mathbb{R}^2$ format pels vèrtexs d'un hexàgon regular.
3. Demostreu que, si P és el conjunt de vèrtexs d'un triangle equilàter de costat 1 en un espai mètric (E, d) , llavors $1 \leq \min\{\varepsilon > 0 \mid C_\varepsilon(P) \cong \Delta^2\} \leq 2$. Demostreu que qualsevol valor comprès entre 1 i 2 es dona en algun espai mètric.
4. Dibuixeu un codi de barres i un diagrama de persistència per al mòdul de persistència de Vietoris–Rips del núvol de punts següent a $\mathbb{R}^2$:

$$P = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (2, 1), (2, 3), (3, 1), (3, 2), (3, 3)\}.$$

5. (a) Demostreu que un morfisme $f: M \rightarrow N$ de mòduls de persistència és un isomorfisme si i només si $f_t: M_t \rightarrow N_t$ és un isomorfisme d'espais vectorials per a tot t .
(b) Demostreu que, si dos mòduls de persistència de tipus finit són isomorfs, llavors tenen el mateix espectre.
6. Demostreu que, si $a < b < c$, hi ha una successió exacta de mòduls de persistència

$$0 \longrightarrow \mathbb{F}[b, c) \longrightarrow \mathbb{F}[a, c) \longrightarrow \mathbb{F}[a, b) \longrightarrow 0$$

que no s'escindeix, malgrat que s'escindeix en cada $t \in \mathbb{R}$.

7. Considerem el mòdul de persistència

$$M = \mathbb{F}[0, 2.15) \oplus \mathbb{F}[0, 3.93) \oplus \mathbb{F}[2.07, 3.26) \oplus \mathbb{F}[3.82, 4.03).$$

- (a) Dibuixeu el diagrama de persistència de M .
  - (b) Calculeu la persistència total i l'entropia de M .
  - (c) Dibuixeu la successió de nivells de persistència (*landscape*) de M .
8. Calculeu la distància d'entrellaçament entre els mòduls de persistència següents:

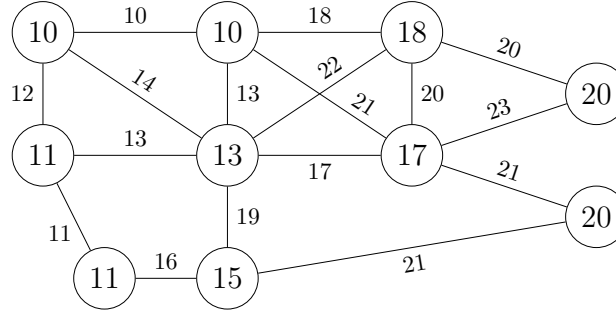
$$M = \mathbb{F}[0, 2.15) \oplus \mathbb{F}[0, 3.93) \oplus \mathbb{F}[2.07, 3.26) \oplus \mathbb{F}[3.82, 4.03),$$

$$N = \mathbb{F}[0, 2.29) \oplus \mathbb{F}[0, 4.11) \oplus \mathbb{F}[2.31, 3.50) \oplus \mathbb{F}[4.65, 4.97).$$

9. Considerem les funcions $f, g: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ donades per

$$f(x) = x^5 - x, \quad g(x) = \frac{1}{5}(x^9 + 7x^5 - 10x).$$

- (a) Calculeu els mòduls de persistència $M(f)$ i $M(g)$ en dimensió homològica 0 de les funcions f i g respecte a la filtració per altura.
- (b) Demostreu que $d(M(f), M(g)) < \|f - g\|_\infty$ en $[-1, 1]$, on d és la distància d'entrellaçament.
10. Un graf amb pesos (*weighted graph*) és un graf $G = (V, E)$ amb funcions $w_V: V \rightarrow \mathbb{R}$ i $w_E: E \rightarrow \mathbb{R}$ tals que $w_V(v) \leq w_E(e)$ si l'aresta e és incident amb el vèrtex v . Sigui $W_k(G)$ el mòdul de persistència en dimensió homològica k d'un graf amb pesos $G = (V, E)$ utilitzant w_E i w_V conjuntament com a funcions de filtració i considerant els complexos de cliques dels subgrafs de nivell, on una *clica* és un subgraf complet i el *complex de cliques* té una k -cara per a cada clica formada per $k + 1$ vèrtexs. Calculeu $W_k(G)$ per a $k = 0$ i $k = 1$ en el graf següent:

11. Dibuixeu diagrames de persistència en dimensions homològiques 0 i 1 per a la imatge digital següent, utilitzant complexos cúbics obtinguts amb la filtració per intensitat de gris, de menor a major. Assigneu el valor 0 a negre i 360 a blanc i després repetiu el càlcul assignant el valor 0 a blanc i el valor 360 a negre.

180	36	180	144	180	180	180	180
36	36	36	180	180	216	216	180
144	36	36	180	180	216	216	180
180	36	144	36	36	144	36	180
180	36	36	180	36	36	144	144
180	144	180	36	36	180	180	180
180	36	36	144	144	180	180	180
180	180	180	144	144	144	180	180

Exercicis llargs

1. Demostreu el *teorema del nervi*: si $\mathcal{U} = \{U_i \mid i \in I\}$ és un recobriment obert d'un espai X tal que $U_{i_1} \cap \dots \cap U_{i_k}$ és buit o contràctil per a cada subconjunt finit $\{i_1, \dots, i_k\} \subseteq I$, llavors la realització geomètrica del nervi de $\mathcal{U}$ és homotòpicament equivalent a X .

2. (a) Per a un mòdul de persistència M indexat per $\mathbb{R}$ tal que M_t tingui dimensió finita per a tot $t \in \mathbb{R}$, definim l'*invariant de rang* de M com la funció

$$\text{rk}_M: \{(s, t) \in \mathbb{R}^2 \mid s \leq t\} \longrightarrow \mathbb{N}$$

que assigna a cada (s, t) el rang de l'aplicació lineal $\varphi_{s,t}: M_s \rightarrow M_t$. Demostreu que si dos mòduls de persistència M i M' tenen el mateix invariant de rang, llavors M i M' són isomorfs.

- (b) Per a un mòdul de persistència biparamètric B indexat per $\mathbb{R}^2$ tal que $B_{(x,y)}$ tingui dimensió finita per a tot $(x, y) \in \mathbb{R}^2$, definim l'*invariant de rang* de M com la funció

$$\text{rk}_B: \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x \leq z, y \leq t\} \longrightarrow \mathbb{N}$$

que assigna a cada (x, y, z, t) el rang de l'aplicació lineal $\varphi_{(x,y),(z,t)}: B_{(x,y)} \rightarrow B_{(z,t)}$. Doneu un exemple de dos mòduls de persistència biparamètrics B i B' no isomorfs que tinguin el mateix invariant de rang.

3. Donats dos vectors $x, y \in \mathbb{R}^n$, el *coeficient de correlació* entre x i y es defineix com

$$\rho(x, y) = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} \sqrt{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}},$$

on $\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$, $\bar{y} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i$. Dibuixeu un diagrama de persistència de Vietoris–Rips utilitzant la matriu de correlacions $a_{ij} = 1 - |\rho(x_i, x_j)|$ entre els vectors següents de $\mathbb{R}^{10}$:

(0.5488, 0.7151, 0.6027, 0.5448, 0.4236, 0.6458, 0.4375, 0.8910, 0.9636, 0.3834)
(0.7917, 0.5288, 0.5680, 0.9255, 0.0710, 0.0871, 0.0202, 0.8326, 0.7781, 0.8700)
(0.9786, 0.7991, 0.4614, 0.7805, 0.1182, 0.6399, 0.1433, 0.9446, 0.5218, 0.4146)
(0.2645, 0.7742, 0.4561, 0.5684, 0.0187, 0.6176, 0.6120, 0.6169, 0.9437, 0.6818)
(0.3595, 0.4370, 0.6976, 0.0602, 0.6667, 0.6706, 0.2103, 0.1289, 0.3154, 0.3637)
(0.5701, 0.4386, 0.9883, 0.1020, 0.2088, 0.1613, 0.6531, 0.2532, 0.4663, 0.2444)
(0.1589, 0.1103, 0.6563, 0.1381, 0.1965, 0.3687, 0.8209, 0.0971, 0.8379, 0.0960)
(0.9764, 0.4686, 0.9767, 0.6048, 0.7392, 0.0391, 0.2828, 0.1201, 0.2961, 0.1187)
(0.3179, 0.4142, 0.0641, 0.6924, 0.5666, 0.2653, 0.5232, 0.0939, 0.5759, 0.9292)
(0.3185, 0.6674, 0.1317, 0.7163, 0.2894, 0.1831, 0.5865, 0.0201, 0.8289, 0.0046)
(0.6778, 0.2700, 0.7351, 0.9621, 0.2487, 0.5761, 0.5920, 0.5722, 0.2230, 0.9527)
(0.4471, 0.8464, 0.6994, 0.2974, 0.8137, 0.3965, 0.8811, 0.5812, 0.8817, 0.6925)
(0.7252, 0.5013, 0.9560, 0.6439, 0.4238, 0.6063, 0.0191, 0.3015, 0.6601, 0.2900)
(0.6180, 0.4287, 0.1354, 0.2982, 0.5699, 0.5908, 0.5743, 0.6532, 0.6521, 0.4314)
(0.8965, 0.3675, 0.4358, 0.8919, 0.8061, 0.7038, 0.1002, 0.9194, 0.7142, 0.9988)
(0.1494, 0.8681, 0.1624, 0.6155, 0.1238, 0.8480, 0.8073, 0.5691, 0.4071, 0.0691)
(0.6974, 0.4535, 0.7220, 0.8663, 0.9755, 0.8558, 0.0117, 0.3599, 0.7299, 0.1716)
(0.5210, 0.0543, 0.1999, 0.0185, 0.7936, 0.2239, 0.3453, 0.9280, 0.7044, 0.0318)
(0.1646, 0.6214, 0.5772, 0.2378, 0.9342, 0.6139, 0.5356, 0.5899, 0.7301, 0.3119)
(0.3982, 0.2098, 0.1861, 0.9443, 0.7395, 0.4904, 0.2274, 0.2543, 0.0580, 0.4344).

4. Dibuixeu un diagrama de persistència de Vietoris–Rips i siluetes de persistència amb $p = 0,5$, $p = 1$ i $p = 2$ del mòdul de persistència M en dimensió homològica 1 del núvol de punts següent a $\mathbb{R}^3$. Calculeu la persistència total i l'entropia de M .

(1.05, 2.00, 2.16)	(2.96, 1.84, 2.09)	(2.49, 2.77, 1.87)	(1.99, 2.42, 2.82)
(1.59, 1.42, 2.66)	(2.27, 1.59, 1.16)	(1.69, 1.24, 2.60)	(2.22, 2.76, 2.53)
(2.50, 2.74, 2.07)	(2.55, 1.59, 1.30)	(1.80, 1.15, 1.47)	(1.31, 2.40, 1.44)
(1.92, 1.06, 1.64)	(2.29, 1.97, 1.01)	(2.25, 2.94, 2.29)	(2.38, 2.57, 2.71)
(1.19, 1.83, 1.55)	(1.53, 2.80, 2.24)	(1.52, 2.82, 1.81)	(1.66, 2.58, 2.66)
(2.05, 1.76, 2.98)	(1.41, 1.96, 1.29)	(1.70, 2.51, 2.81)	(1.79, 1.74, 2.88)
(2.89, 1.84, 2.16)	(2.16, 1.63, 1.08)	(1.62, 1.27, 2.63)	(2.91, 2.27, 2.29)
(1.05, 2.05, 1.59)	(2.60, 1.91, 2.82)	(1.21, 1.68, 2.64)	(1.67, 3.00, 1.80)
(1.76, 1.09, 2.21)	(0.99, 1.66, 2.29)	(2.57, 1.95, 1.17)	(1.31, 1.45, 2.63)
(0.99, 1.90, 1.84)	(2.88, 2.63, 2.05)	(2.13, 1.96, 1.08)	(2.62, 2.76, 2.47)
(2.35, 2.64, 2.69)	(2.52, 2.94, 2.19)	(1.68, 1.25, 2.55)	(1.03, 2.11, 1.74)
(2.49, 2.15, 2.89)	(1.37, 2.46, 1.35)	(2.21, 1.05, 2.40)	(1.20, 1.73, 2.36).

5. Sigui X_1 el núvol de punts següent:

(0.83089090, 0.92139106)	(0.14943596, 0.59539077)	(−0.42530458, 0.49917853)
(1.05135118, 0.69658666)	(1.40450974, 1.63377801)	(1.20266640, 0.79526767)
(1.40570229, 1.45601583)	(0.81189552, 1.27512527)	(1.23633497, 1.81306232)
(0.05738789, 1.58270914)	(2.08298134, 0.87369037)	(0.42736194, 1.51483777)
(1.83601599, 2.31975042)	(2.53595820, 1.29246603)	(0.86969203, 0.99283119)
(0.47738787, 0.41686889)	(1.01228192, 0.15565445)	(2.11973316, 1.44747695)
(0.58929427, 1.24252248)	(2.05421121, 2.05534683)	(1.37592899, 0.96259255)
(1.65529594, 0.98534007)	(0.75427762, 0.75383665)	(0.99710074, 1.67116645)
(0.82368247, 1.00514813)	(−0.14872117, 0.02096184)	(0.61740303, 1.30389238)
(1.49864810, 0.92041849)	(1.47630053, 0.87510234)	(1.81213878, 1.91489774),

i sigui X_2 el núvol de punts següent:

(1.40754745, 2.647683)	(1.90579751, 3.350476)	(1.86389493, 3.231760)
(1.24523782, 2.820778)	(2.33118508, 3.963780)	(2.58430981, 3.650785)
(1.55517672, 3.303610)	(0.60439609, 2.430479)	(2.20839977, 3.496688)
(1.97133972, 2.321545)	(1.98517772, 2.459581)	(3.53630008, 3.469574)
(1.39970730, 2.477310)	(2.81785877, 3.541370)	(2.13849006, 3.351805)
(1.15300714, 3.251407)	(−0.02755078, 1.812042)	(2.78733827, 3.396214)
(2.04172416, 4.218545)	(2.06339041, 3.167594)	(1.92692528, 2.975792)
(2.00200034, 2.743398)	(0.75285330, 3.240254)	(3.52340370, 3.839808)
(1.82156736, 3.471864)	(2.15114208, 2.660630)	(1.95290166, 3.071435)
(1.75719936, 3.097291)	(2.28021529, 2.584600)	(0.99651700, 2.791795).

Decidiu si el conjunt següent prové de la mateixa font que X_1 o de la font de X_2 , estudiant les distàncies entre els diagrames de persistència de Vietoris–Rips corresponents.

(2.29024248, 2.526838)	(2.94471778, 3.495130)	(1.75890949, 2.685264)
(2.13586188, 2.792384)	(1.59348125, 3.347204)	(0.93981079, 2.512890)
(2.64627954, 2.317721)	(2.50426440, 3.819559)	(2.37635825, 2.883139)
(2.01157856, 2.221607).		